

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 74/2014-77

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 18. februára 2014 v senáte zloženom z predsedu Jána Lubyho (sudca spravodajca), zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť B. K. a mal. R. K., zastúpeného zákonným zástupcom B. K., ktorou namietajú porušenie svojich základných práv podľa čl. 14, čl. 15 ods. 1 a 2, čl. 16 ods. 1, čl. 19 ods. 2, čl. 40, čl. 41 ods. 1 a 4, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 12 ods. 1, 2 a 4 Ústavy Slovenskej republiky, práv podľa čl. 2 ods. 1, čl. 6 ods. 1, čl. 8 ods. 1, čl. 13, čl. 14 a čl. 17 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, práv podľa čl. 2 ods. 1, čl. 3 ods. 1, čl. 7, čl. 24 ods. 1 a 2, čl. 33 ods. 1 a čl. 47 a 54 Charty základných práv Európskej únie a práv podľa čl. 3 ods. 1 a 2, čl. 4, čl. 5, čl. 6 ods. 1 a 2, čl. 7 ods. 1, čl. 16 ods. 1 a 2, čl. 18 ods. 1, čl. 24 ods. 1 a 3 a čl. 35 Dohovoru o právach dieťaťa postupom Okresného súdu Vranov nad Topľou v konaní vedenom pod sp. zn. 8 P 168/2012 a jeho uzneseniami z 25. mája 2012 a 27. júna 2012, postupom Krajského súdu v Prešove v konaní vedenom pod sp. zn. 4 CoP 69/2012 a jeho uznesením z 13. júla 2012 a v konaní vedenom pod sp. zn. 2 CoP 83/2012 a jeho uznesením z 27. septembra 2012, ako aj postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Cdo 81/2013, 3 Cdo 82/2013 a jeho uznesením z 29. apríla 2013, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť B. K. a mal. R. K. o d m i e t a pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 7. júna 2013 doručená sťažnosť B. K. (ďalej len „sťažovateľ v 1. rade“) a mal. R. K. (ďalej len „sťažovateľ v 2. rade“, spolu len „sťažovatelia“), ktorou namietajú porušenie základných práv podľa čl. 14, čl. 15 ods. 1 a 2, čl. 16 ods. 1, čl. 19 ods. 2, čl. 40, čl. 41 ods. 1 a 4, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 1 ods. 1, čl. 12 ods. 1, 2 a 4 ústavy, práv podľa čl. 2 ods. 1, čl. 6 ods. 1, čl. 8 ods. 1, čl. 13, čl. 14 a čl. 17 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a čl. 1 dohovoru, práv podľa čl. 2 ods. 1, čl. 3 ods. 1, čl. 7, čl. 24 ods. 1 a 2, čl. 33 ods. 1 a čl. 47 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“) a čl. 54 charty a práv podľa čl. 3 ods. 1 a 2, čl. 4, čl. 5, čl. 6 ods. 1 a 2, čl. 7 ods. 1, čl. 16 ods. 1 a 2, čl. 18 ods. 1, čl. 24 ods. 1 a 3 a čl. 35 Dohovoru o právach dieťaťa postupom Okresného súdu Vranov nad Topľou (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 8 P 168/2012 a jeho uzneseniami z 25. mája 2012 a 27. júna 2012 (ďalej aj „napadnuté uznesenia okresného súdu“), postupom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 4 CoP 69/2012 a jeho uznesením z 13. júla 2012 a v konaní vedenom pod sp. zn. 2 CoP 83/2012 a jeho uznesením z 27. septembra 2012 (ďalej aj „napadnuté uznesenia krajského súdu“), ako aj postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Cdo 81/2013, 3 Cdo 82/2013 a jeho uznesením z 29. apríla 2013 (ďalej aj „napadnuté uznesenie najvyššieho súdu“).

Ťažiskovým dôvodom sťažnosti je v časti smerujúcej proti okresnému súdu nesúhlas sťažovateľov s jeho postupom, keď ako „*nelegitímny súd miestne nepríslušný súd*“ na návrh matky sťažovateľa v 2. rade „*na úpravu práv a povinnosti rodičov k maloletému R. K.*“ uznesením č. k. 8 P 168/2012-9 z 25. mája 2012 „*ustanovil kolízneho opatrovníka*

maloletému dieťaťu na zastupovanie v predmetnom súdnom konaní“ a „v rozpore s § 11 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku a s § 88 ods. 1 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku“ uznesením č. k. 8 P 168/2012-98 z 27. júna 2012 „zamietol námietku sťažovateľa – odporcu (otca dieťaťa) podanú podľa § 105 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku v predmetnom súdnom konaní“.

Vo vzťahu ku krajskému súdu sťažovatelia predovšetkým namietajú, že tento potvrdil „nezákonným uznesením“ č. k. 4 CoP 69/2012-103 z 13. júla 2012 „protizákonné a protiústavné uznesenie Okresného súdu Vranov nad Topľou zo dňa 25. 05. 2012, č. k. 8 P 168/29012-9, ktorým okresný súd Vranov nad Topľou ako nelegitímny súd ustanovil kolízneho opatrovníka maloletému dieťaťu sťažovateľa na zastupovanie v predmetnom súdnom konaní, čím stanovil miestnu príslušnosť súdu na súdne konanie o predmetnom návrhu navrhovateľky (matky dieťaťa) vo veci samej v rozpore s § 11 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku a s § 88 ods. 1 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku, čl. 48 ods. 1 Ústavy SR v spojitosti s § 3 ods. 3 zákona č. 757/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov...“, a taktiež, že „nezákonným uznesením“ č. k. 2 CoP 83/2012-135 z 27. septembra 2012, ktorým „potvrdil protizákonné a protiústavné uznesenie Okresného súdu Vranov nad Topľou zo dňa 27.06 2012, č. k. 8P/168/2012-98, ktorým nelegitímny Okresný súd Vranov nad Topľou zamietol predmetnú námietku sťažovateľa – odporcu (otca dieťaťa podľa § 105 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku v predmetnom súdnom konaní, čím stanovil miestnu príslušnosť na súdne konanie o predmetnom návrhu navrhovateľky (matky dieťaťa vo veci samej v rozpore s § 11 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku a s § 88 ods. 1 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku, čl. 48 ods. 1 Ústavy SR v spojitosti s § 3 ods. 3 zákona č. 757/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov...“.

Napokon vo vzťahu k najvyššiemu súdu sťažovatelia najmä namietajú, že vydal „zmätočné spojené protizákonné a protiústavné uznesenie“ č. k. 3 Cdo 81/2013-263, 3 Cdo 82/2013 z 29. apríla 2013, ktorým ako súd dovolací „v rozpore so zákonmi SR, Ústavou SR medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách, ktorými je SR viazaná odmietol právny nárok maloletého dieťaťa sťažovateľa a sťažovateľa na výkon súdnej právomoci“.

Z mimoriadne rozsiahlej a do značnej miery neprehľadnej argumentácie obsiahnutej v sťažnosti vyplýva, že postup označených všeobecných súdov v napadnutých konaniach považujú sťažovatelia za „*nelegitímny*“ a ich rozhodnutia za „*protizákonné a neústavné*“ a ako také porušujúce ich v sťažnosti označené práva.

Sťažovatelia nepripojili k sťažnosti splnomocnenie pre advokáta na ich zastupovanie v konaní pred ústavným súdom vyžadované § 20 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) s tým, že sa domáhajú „*na základe § 14 ods. 1 zákona o ústavnom súde v spojitosti s § 152 ods. 4 Ústavy SR povinnosti priamej aplikácie Ústavy SR – právneho predpisu najvyššej právnej sily SR, ktorá zaručuje v čl. 47 ods. 2 Ústavy SR právo každého na právnu pomoc a nestanovuje povinnosť využívať právnu pomoc v konaní pred súdmi*“. Zároveň sa, poukazujúc na ďalšie články ústavy, dohovoru a charty, domáhajú, „*aby na základe tejto sťažnosti podanej v zmysle čl. 127 ods. 1 Ústavy SR Ústavný súd SR umožnil sťažovateľovi uplatňovať základné práva a slobody v rámci práva na spravodlivé súdne konanie samoobhajobou základných práv a slobôd v konaní pred Ústavným súdom SR*“. V nadväznosti na uvedené predkladajú právnu „*analýzu rozporu § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde s Ústavou SR a Dohovorom*“.

V ďalšej časti sťažnosti sťažovatelia zo svojho pohľadu podrobne odôvodňujú, prečo považujú napadnuté postupy a označené rozhodnutia všeobecných súdov za protiústavné a protizákonné a tiež rozporné s dohovorom, chartou a Dohovorom o právach dieťaťa.

Sťažovatelia navrhujú, aby ústavný súd vydal rozhodnutie, ktorým vysloví, že postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 8 P 168/2012 a jeho uzneseniami z 25. mája 2012 a 27. júna 2012, postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4 CoP 69/2012 a jeho uznesením z 13. júla 2012 a v konaní vedenom pod sp. zn. 2 CoP 83/2012 a jeho uznesením z 27. septembra 2012 a postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Cdo 81/2013, 3 Cdo 82/2013 jeho uznesením z 29. apríla 2013 boli porušené ich základné práva podľa čl. 14, čl. 15 ods. 1 a 2, čl. 16 ods. 1, čl. 19

ods. 2, čl. 40, čl. 41 ods. 1 a 4, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 a 2 ústavy a čl. 1 ods. 1, čl. 12 ods. 1, 2 a 4 ústavy, práva podľa čl. 2 ods. 1, čl. 6 ods. 1, čl. 8 ods. 1, čl. 13, čl. 14 a čl. 17 dohovoru a čl. 1 dohovoru, práva podľa čl. 2 ods. 1, čl. 3 ods. 1, čl. 7, čl. 24 ods. 1 a 2, čl. 33 ods. 1, čl. 47 a čl. 54 charty a práva podľa čl. 3 ods. 1 a 2, čl. 4, čl. 5, čl. 6 ods. 1 a 2, čl. 7 ods. 1, čl. 16 ods. 1 a 2, čl. 18 ods. 1, čl. 24 ods. 1 a 3 a čl. 35 Dohovoru o právach dieťaťa.

Ďalej sťažovatelia s poukazom na § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde navrhujú, aby ústavný súd zrušil napadnuté uznesenia okresného súdu, uznesenia krajského súdu a uznesenie najvyššieho súdu a vec vrátil na ďalšie konanie Okresnému súdu Bratislava V.

Taktiež navrhujú zakázať okresnému súdu pokračovať v porušovaní ich základného práva na súdnu ochranu a prikázať Okresnému súdu Bratislava V, aby *„o predmetnom návrhu navrhovateľky... konal ako miestne príslušný súd v zmysle § 11 Občianskeho súdneho poriadku v spojitosti s § 88 ods. 1 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku“*.

Sťažovatelia sa napokon domáhajú priznania primeraného finančného zadost'učinenia v sume 55 000 €.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania sa ústavnému súdu podáva písomne. Návrh musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy. Návrh musí podpísať navrhovateľ (navrhovatelia) alebo jeho (ich) zástupca.

Podľa § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde k návrhu na začatie konania sa musí pripojiť splnomocnenie na zastupovanie navrhovateľa advokátom, ak tento zákon neustanovuje inak. V splnomocnení sa musí výslovne uviesť, že sa udeľuje na zastupovanie pred ústavným súdom.

Ústavný súd poukazuje na svoju konštantnú judikatúru, v ktorej je jednoznačne formulované, že povinnosť zastúpenia sťažovateľa advokátom v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je ustanovená bez možnosti akýchkoľvek výnimiek, a zároveň zdôrazňuje, že pokiaľ ide o inštitút povinného právneho zastúpenia, na opodstatnenosť jeho zákonnej úpravy vo svojej judikatúre opakovane upozorňuje a bezvýnimčne na ňom trvá (napr. I. ÚS 57/2013, IV. ÚS 221/2013).

Ústavný súd v súlade so svojím ustáleným postupom v obdobných veciach považuje argumentáciu sťažovateľov týkajúcu sa dôvodov nepredloženia splnomocnenia na ich zastupovanie v konaní pred ústavným súdom za irelevantnú.

Vzhľadom na to ústavný súd, poukazujúc na § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde, prípisom z 2. júla 2013 vyzval sťažovateľa v 1. rade na predloženie splnomocnenia udeleného advokátovi na jeho zastupovanie, ako aj zastupovanie sťažovateľa v 2. rade v konaní pred ústavným súdom v lehote 15 dní od doručenia výzvy. Výzva bola sťažovateľovi v 1. rade doručená 12. júla 2013.

Sťažovateľ v 1. rade na výzvu ústavného súdu vo svojej odpovedi zo 14. júla 2013 poukázal na obsah svojej sťažnosti, v ktorej mal uviesť dôvody „*požadovanej samoobhajoby... vo verejnom a ústnom konaní pred Ústavným súdom SR*“. Uvedené dôvody spočívajú predovšetkým v argumentácii o prednostnej aplikácii dohovoru v zmysle čl. 7 ods. 5 ústavy, namietaní rozporu § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde s ústavou a dohovorom, viazanosti sudcov ústavného súdu pri rozhodovaní len ústavou a ústavnými zákonmi, nie však zákonmi (§ 14 zákona o ústavnom súde), a napokon aj vo výklade základného práva na právnu pomoc v konaní pred súdom zaručeného čl. 47 ods. 2 ústavy, ktorý žiadnemu účastníkovi konania neustanovuje povinné zastúpenie v konaní. Sťažovateľ do vydania tohto rozhodnutia ústavného súdu o sťažnosti splnomocnenie na svoje zastupovanie a zastupovanie sťažovateľa v 2. rade advokátom nepredložil.

Ak ústavný súd poučí sťažovateľa o jeho procesných právach a povinnostiach v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy s cieľom poskytnúť mu plnú možnosť na uplatnenie ústavnej ochrany jeho základných práv a slobôd a inštruuje ho o tom, ako treba opravu alebo doplnenie sťažnosti urobiť, je procesnou povinnosťou sťažovateľa a tiež v jeho záujme výzvu ústavného súdu a pokyny na opravu alebo doplnenie sťažnosti v nej obsiahnuté rešpektovať (III. ÚS 265/05, III. ÚS 81/08). V prípade nerešpektovania uvedenej povinnosti sťažovateľom ústavný súd sťažnosť pri predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietne pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí (obdobne napr. III. ÚS 199/03).

V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na to, že v právnych systémoch rôznych členských štátov Rady Európy je požiadavka, aby bol opravný prostriedok k súdu vyššej inštancie podaný advokátom, bežným javom [pozri napríklad rozsudok Európskeho

súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) Gillow proti Spojenému kráľovstvu, č. 9063/80 z 24. 11. 1986]. S obsahom ustanovení dohovoru nie je v rozpore ani to, ak vnútroštátny procesný predpis vyžaduje, aby bol účastník v konaní pred najvyššími súdnymi inštanciami zastúpený advokátom (pozri tiež rozsudky ESLP Kröhnert proti Českej republike, č. 60224/00 z 9. 10. 2001 a Meftah a ďalší proti Francúzsku, č. 32911/96 z 26. 7. 2002). Takéto zastúpenie môže byť vyžadované dokonca aj u účastníkov, ktorí sú sami advokátmi. Aj judikatúra ústavného súdu stabilne vyžaduje, aby bol sťažovateľ v konaní pred ústavným súdom právne zastúpený advokátom, v opačnom prípade podanú sťažnosť odmietne pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí (II. ÚS 39/01, III. ÚS 136/07, III. ÚS 419/2010, IV. ÚS 276/2013).

Argumentácia sťažovateľa v 1. rade, ktorou sa snaží dosiahnuť prerokovanie sťažnosti ústavným súdom bez toho, aby bol v konaní právne zastúpený v súlade s § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde, však podľa názoru ústavného súdu nie je spôsobilá odôvodniť procesný postup, ktorý by sa odchyľoval od už uvedenej judikatúry ústavného súdu a ESLP. Povinné právne zastúpenie sťažovateľa v konaní pred ústavným súdom je ustanovené zákonom o ústavnom súde, ktorý upravuje podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov a bol vydaný na základe čl. 140 ústavy. Ústava v čl. 46 ods. 4 priamo odkazuje na zákonnú úpravu podmienok a podrobností realizácie základného práva na súdnu ochranu, pričom uvedeného základného práva sa možno domáhať len v medziach zákonov, ktoré tieto ustanovenia vykonávajú (čl. 51 ods. 1 ústavy). Viazanosť sudcov ústavného súdu ústavou a ústavnými zákonmi pri svojom rozhodovaní v zmysle § 14 ods. 1 zákona o ústavnom súde neznamená, že ústavný súd sa pri prerokovaní vecí nemá riadiť procedurálnymi pravidlami ustanovenými zákonom vydaným podľa čl. 140 ústavy. Napokon zakotvenie povinného právneho zastúpenia v určitom druhu súdneho konania (vrátane konania vedeného pred ústavným súdom) nemá žiadnu vecnú súvislosť s obsahom základného práva na právnu pomoc zaručeného v čl. 47 ods. 2 ústavy, keďže jeho podstata spočíva v povinnosti štátnych orgánov (vrátane súdov) umožniť každému účastníkovi konania poskytnutie právnej pomoci, a to za podmienok ustanovených zákonom. Napokon je potrebné uviesť, že povinné právne zastúpenie ustanovené pre sťažovateľov zákonom o ústavnom súde nebráni

žiadnemu účastníkovi konania vyjadriť svoj názor na okolnosti prípadu a formulovať na ich podporu vlastnú právnu argumentáciu.

Nadväzne na uvedené ústavný súd poznamenáva, že uplatnenie právomocí ústavného súdu je viazané na splnenie viacerých formálnych aj obsahových náležitostí sťažnosti. Až na zákonom presne definované výnimky je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania, pričom viazanosť ústavného súdu návrhom sa vzťahuje zvlášť na návrh výroku rozhodnutia, ktorého sa sťažovatelia domáhajú. Ústavný súd môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovatelia domáhajú v petite svojej sťažnosti. Petit musí byť vymedzený presne, určito a zrozumiteľne (v súlade s čl. 127 ústavy a § 56 zákona o ústavnom súde), teda takým spôsobom, aby mohol byť východiskom na rozhodnutie ústavného súdu v uvedenej veci (III. ÚS 78/02, III. ÚS 17/03, IV. ÚS 138/08).

Práve absencia kvalifikovaného právneho zastúpenia sťažovateľov sa podľa názoru ústavného súdu následne prejavila v zbytočnej rozsiahlosti sťažnosti (132 strán), v ktorej sa hodnotenie napadnutého postupu a rozhodnutí označených všeobecných súdov, ako aj sťažovateľmi formulovaná argumentácia mnohonásobne opakujú, čo napokon viedlo k nekonzistentnosti, ba až neprehľadnosti doručeného návrhu.

Uvedené výhrady platia, aj pokiaľ ide znenie petitu sťažnosti. Za závažný obsahový nedostatok petitu brániaci meritórnemu preskúmaniu sťažnosti ústavný súd považuje nedostatočné označenie práv, ktoré mali byť postupom a rozhodnutiami sťažovateľmi označených všeobecných súdov porušené. Aby bola formulácia návrhu na rozhodnutie úplná a zrozumiteľná, petit sťažnosti, ktorým je ústavný súd pri svojom rozhodovaní viazaný, by mal obsahovať presné a riadne označenie práva (resp. základného práva), ktoré malo byť porušené, pričom nestačí len uvedenie ustanovenia ústavy, dohovoru, charty či Dohovoru o právach dieťaťa bez slovného vymedzenia práva, ktoré malo byť napadnutým postupom či rozhodnutím porušené, a bez jeho právnej (ústavnej) kvalifikácie.

Mnohé ustanovenia ústavy, charty či obidvoch dohovorov totiž obsahujú viacero rôznych práv, pričom zo znenia petitu sťažnosti v zásade nie je zrejmé, ktoré konkrétne

právo malo byť podľa názoru sťažovateľov porušené. Uvedené je nevyhnutné pre vymedzenie hraníc, v ktorých sťažovatelia žiadajú realizovať ústavný prieskum dodržiavania základných práv a slobôd v konaniach realizovaných súdmi.

Ústavný súd pripomína, že nedostatky zákonom predpísaných náležitostí vyplývajúce z podania sťažovateľov nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom a publikovaná judikatúra, z ktorej jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (IV. ÚS 409/04, IV. ÚS 168/05).

Ústavný súd napokon považuje za žiaduce vyjadriť sa aj k zastúpeniu sťažovateľa v 2. rade, ktorý je maloletým dieťaťom, sťažovateľom v 1. rade ako jeho otcom. Je nepochybné, že sťažovateľ v 1. rade je spolu s matkou sťažovateľa v 2. rade zákonným zástupcom svojho dieťaťa podľa § 31 a § 32 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rodine“). V prípade stretu záujmov rodičov o deti je však zastupovanie detí rodičmi podľa § 31 ods. 2 zákona o rodine vylúčené; v takomto prípade ustanoví podľa § 31 ods. 3 v spojení s § 60 ods. 1 zákona o rodine príslušný súd dieťaťu opatrovníka, ktorý bude dieťa v konaní (alebo pri určitom úkone) zastupovať (kolízny opatrovník). V konaní, v ktorom sa namieta porušenie práv, bol sťažovateľovi v 2. rade bol uznesením okresného súdu č. k. 8 P 168/2012-9 z 25. mája 2012 ustanovený kolízny opatrovník. Z dôvodu stretu záujmov sťažovateľa v 2. rade so záujmami jeho rodičov je vylúčené, aby bol sťažovateľ v 1. rade ako jeho otec oprávnený podávať sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy v mene sťažovateľa v 2. rade (obdobne II. ÚS 38/08, I. ÚS 240/08, I. ÚS 307/2010 a iné).

Ústavný súd napokon dodáva, že ako orgán verejnej moci (nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti) môže podľa čl. 2 ods. 2 ústavy konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobe, ktorý ustanoví zákon. Ústavný súd sa preto musí dôsledne riadiť vymedzením svojich právomocí vyplývajúcich z čl. 125 a nasledujúcich ústavy a ďalej konkretizovaných v zákone o ústavnom súde a pri predbežnom prerokovaní

podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde môže prijať na ďalšie konanie iba také podanie, návrh, ktorý spĺňa všetky náležitosti kvalifikovaného návrhu ustanovené týmto zákonom.

Vzhľadom na to, že sťažnosť v predloženej podobe nespĺňa náležitosti, ktoré na uplatnenie právomoci ústavného súdu ustanovuje ústava a zákon o ústavnom súde, a že sťažovateľ v 1. rade ani po výzve ústavného súdu nepredložil splnomocnenie na jeho zastupovanie, resp. zastupovanie maloletého sťažovateľa v 2. rade v konaní o sťažnosti, a napokon aj vzhľadom na to, že sťažnosť v mene sťažovateľa v 2. rade bola podaná osobou, ktorá pre stret záujmov nebola na takýto úkon oprávnená, ústavný súd sťažnosť, ktorou boli namietané porušenia označených článkov ústavy, dohovoru, Dohovoru o právach dieťaťa a charty postupmi a označenými rozhodnutiami okresného súdu, krajského súdu a najvyššieho súdu, odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde už pri jej predbežnom prerokovaní, a to pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. februára 2014